

Zaaknummer : 01168084
Ons Kenmerk : ODH1847465
Datum : 3 september 2026

M.e.r.-beoordelingsbesluit

artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet

Onderwerp

Bij besluit van 28 januari 2010, met kenmerk PZH-2010-152186391, hebben wij op grond van de Waterwet aan Dunea een vergunning verleend voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van de drinkwaterwinning op de locaties Berkheide en Berkheide/De Kom. Tevens is vergunning verleend voor het diep (in het eerste watervoerende pakket) en ondiep (in het duinpakket) infiltreren van water, ter aanvulling op het te onttrekken grondwater. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 wordt deze vergunning beschouwd als een omgevingsvergunning voor een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid onder d, van de Omgevingswet (hierna: Ow).

Op 4 februari 2026 hebben wij van Dunea N.V. (hierna: Dunea) een mededeling met kenmerk 01180710 ontvangen als bedoeld in artikel 16.45 van de Omgevingswet. De mededeling is ingediend in verband met de gelijktijdig ingediende aanvraag in het kader van de Omgevingswet voor het wijzigen van de hierboven genoemde vergunning uit 2010. De beoogde wijziging heeft betrekking op drinkwaterwinning 6.1 en 6.3 (deelgebied 7, gelegen in cluster 8) van Dunea in het waterwingebied Berkheide. Het projectgebied van winning 6.1 en 6.3 is gelegen in de noordwesthoek van het duingebied Berkheide, direct ten zuidwesten van Katwijk.

Dunea is voornemens het project 'Winning 6.1 en 6.3' uit te voeren, zodat de drinkwaterproductie binnen deze winning kan worden hersteld. De capaciteit van de winning is door de afnemende staat van de winmiddelen namelijk de afgelopen jaren sterk gedaald. Beoogd wordt (naast een aantal fysieke herstelmaatregelen en overige wijzigingen) om de bestaande winputten in de gehele winning 6.1 te verwijderen en te herplaatsen op maximaal 10 meter van de bestaande putlocaties. Ook wordt het onttrekkingsniveau van winning 6.3 verlaagd. Daarnaast is het voornemen een nieuwe infiltratieplas (plas 12.4) aan te leggen en in gebruik te nemen en houden. Als laatste worden oeveraanpassingen gedaan en wordt onderhoud uitgevoerd aan de infiltratieplassen 7, 8 en 12.1. Naast het vorenstaande vraagt Dunea in de aanvraag tevens om in de vergunning een aantal middelvoorschriften te wijzigen in zogenaamde doelvoorschriften.

Op grond van artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de Omgevingswet juncto artikel 11.6, tweede lid van het Omgevingsbesluit, zijn in bijlage V van het Omgevingsbesluit, kolom 3 in samenhang met kolom 1, de projecten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij zodanig aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben dat een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

Bovengenoemde beoogde wijziging is aangewezen in categorie K 'waterbeheer' onder K1 van bijlage V van het Omgevingsbesluit, zodat wij moeten beoordelen of er een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

De conclusie van deze beoordeling is dat het project geen aanzienlijke milieueffecten heeft en daarom geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

Besluit

Gelet op de informatie zoals beschreven in paragraaf "Mededeling artikel 16.45 van de Omgevingswet" in deze beschikking besluiten wij op grond van artikel 16.43, tweede lid, van de Omgevingswet en gelet op artikel 11.11,

eerste lid, van het Omgevingsbesluit dat de aangevraagde activiteit geen aanzienlijke milieueffecten heeft en daarom geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na de dag waarop het is bekendgemaakt. Bekendmaking vindt plaats door toezending van het besluit aan degene(n) tot wie het besluit zich richt, waaronder begrepen de aanvrager.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 28 januari 2010, met kenmerk PZH-2010-152186391, hebben wij op grond van de Waterwet aan Dunea een vergunning verleend voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van de drinkwaterwinning op de locaties Berkheide en Berkheide/De Kom. Tevens is vergunning verleend voor het diep (in het eerste watervoerende pakket) en ondiep (in het duinpakket) infiltreren van water, ter aanvulling op het te onttrekken grondwater. Deze vergunning verving alle eerder verleende watervergunningen voor de drinkwaterwinning op deze locaties. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 wordt deze vergunning beschouwd als een omgevingsvergunning voor een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid onder d, van de Omgevingswet (hierna: Ow).

Het maximaal vergunde onttrekkingsdebiet voor het totale gebied Berkheide bedraagt 32,1 miljoen m³ grondwater per jaar. In de praktijk ligt op dit moment de productiecapaciteit aanzienlijk (gemiddeld enkele miljoenen m³) lager, maar Dunea heeft het voornemen deze te vergroten. Het doel is om -binnen het gehele Programma Berkheide- het debiet van het ondiepe systeem te vergroten naar 32 miljoen m³ grondwater per jaar, dus bijna tot aan de vergunde grens. In verband hiermee zijn de afgelopen jaren binnen het programma door Dunea al een aantal winningen onderzocht en geoptimaliseerd. Hiervoor zijn eerder acht wijzigingen van de vigerende omgevingsvergunning van 28 januari 2010 aangevraagd en verleend:

- Besluit van 31 maart 2021, met kenmerk ODH-2021-00001373. Deze wijziging heeft betrekking op winning 6.2 (deelgebied 14). Beoogd werd de onttrekkingsputten deels te vervangen en deels te verwijderen, alsmede extra onttrekkingsputten te plaatsen. Daarnaast werd beoogd een nieuwe infiltratieplas aan te leggen en een bestaande infiltratieplas deels te dempen. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;
- Besluit van 23 april 2021, met kenmerk ODH-2021-00021360. Deze wijziging heeft betrekking op de winningen 1 en 11 (Mientkant, deelgebied 4). Beoogd werd een nieuwe drinkwaterwinning 11 te realiseren. Daarnaast werd beoogd de bestaande drinkwaterwinning 1 te verlengen. Deze verlenging bevindt zich deels in deelgebied 4 en deels in deelgebied 6. Verder beoogde Dunea de oppervlaktewaterpeilen in de infiltratieplassen 50-1 en 50-2 te verhogen. Deze plassen zijn gelegen op de grens tussen deelgebied 4 en 6. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;
- Besluit van 23 april 2021, met kenmerk ODH-2021-00021355. Deze wijziging heeft betrekking op winning 1 (Mientkant, deelgebied 6). Beoogd werd de bestaande drinkwaterwinning 1 te verlengen. Deze was alleen gelegen in deelgebied 4, maar door de verlenging zal de winning zich nu ook uitstrekken tot in deelgebied 6. Om deze reden diende de vergunning niet alleen voor deelgebied 4, maar ook voor deelgebied 6 te worden aangepast. Verder beoogde Dunea de oppervlaktewaterpeilen in de infiltratieplassen 50-1 en 50-2 te verhogen. Deze plassen zijn gelegen op de grens tussen deelgebied 4 en 6. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;
- Besluit van 6 mei 2021, met kenmerk ODH-2021-00013792. Deze wijziging heeft betrekking op winning 10 (Mientkant, deelgebied 3). Beoogd werd de capaciteit van de winning te verhogen van 70 m³ per uur naar 90 m³ per uur. Een fysieke wijziging/uitbreiding van de winmiddelen was hierbij niet nodig. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;
- Besluit van 8 januari 2024, kenmerk ODH860036. Deze wijziging heeft betrekking op winning 4 (Duindoordel, deelgebied 9). Beoogd werd de bestaande onttrekkingsdrain te vervangen en gelijk te verlengen. Verder beoogde Dunea een nieuwe infiltratieplas 28-2 aan te leggen en het peilniveau in de bestaande infiltratieplas 36 te verhogen. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;

- Besluit van 8 januari 2024, met kenmerk ODH860276. Deze wijziging heeft betrekking op winning 9 (Zwarte Pan, deelgebied 22). Voor deze winning werden geen wijzigingen beoogd, maar omdat de winning binnen de invloed ligt van (de wijzigingen van) winning 4, zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld;
- Besluit van 17 maart 2026, met kenmerk ODH1536920. Deze wijziging heeft betrekking op winning 8 (Boerendel, deelgebied 8). Beoogd werd twee nieuwe infiltratieplassen (plas 21 en 22) zeewaarts van winning 8.3 aan te leggen en in gebruik te nemen. Daarnaast werd beoogd het peil in infiltratieplas 23 te wijzigen. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld.
- Besluit van 11 mei 2026, met kenmerk ODH1751201. Deze wijziging heeft betrekking op winning 3 (deelgebied 13, cluster 8). Beoogd werd 55 winputten te verwijderen en te herplaatsen nabij de oorspronkelijke locatie. Ook zijn oeveraanpassingen aan dertien infiltratieplassen voorzien. Daarnaast is het voornemen een nieuwe infiltratieplas (plas 37.2) aan te leggen en in gebruik te nemen. Tot slot wordt beoogd het kwelplaspeil bij de vier zuidelijkste kwelplassen te beheersen, en het onttrokken water op infiltratieplassen in de nabije omgeving te recirculeren. Tevens zijn middels de wijzigingsvergunning voor het deelgebied doelvoorschriften aan de vergunning gekoppeld.

Bovengenoemde vergunningen zijn van kracht. De wijzigingen van de winningen 3, 4, 6.2 en 10 zijn inmiddels gerealiseerd en in werking. De wijzigingen van winning 8 zijn al wel (grotendeels) gerealiseerd, maar nog niet in werking. De wijzigingen van de winningen 1 en 11 zijn nog niet gerealiseerd.

De aanvragen voor de wijzigingen in de deelgebieden 12, 13 en 15 (winning 3) zijn in dezelfde periode als de vergunningsaanvragen voor deelgebied 7 en 10 (winning 6.1 en 6.3) ingediend. De vergunning voor deelgebied 13, waar fysieke wijzigingen aan de winning zijn beoogd, is inmiddels verleend. De vergunningen voor deelgebied 12 en 15, die hydrologische invloed ondervinden van winning 3, zijn nog niet verleend. In deze deelgebieden is enkel een omzetting van middelvoorschriften naar doelvoorschriften voorzien. Het vergunningentraject voor deze twee deelgebieden loopt nog. De wijzigingen in deelgebied 13 zijn inmiddels gerealiseerd.

Winning 6.1 en 6.3 (deelgebieden 7 en 10)

Dunea is binnen het Programma Berkheide nu voornemens het project 'Winning 6.1 en 6.3' uit te voeren. Winning 6.1 is aangelegd in 1986 en bestaat uit 110 ondiepe winputten. In het verlengde van winning 6.1, aan de zuidwestzijde, ligt winning 6.3. Deze winning bestaat uit 14 ondiepe winputten. De winningen zijn gelegen in twee verschillende deelgebieden (deelgebied 7 en 10). Winning 6.1 zuid en winning 6.3 zijn gelegen in deelgebied 7, winning 6.1 noord bevindt zich in deelgebied 10. De winningen worden momenteel gezamenlijk aangestuurd en zijn met aansluitleidingen aan een verzamelleiding met een lengte van 1.400 m verbonden. Via deze verzamelleiding stroomt het water naar pompstation Katwijk. De winningen worden gevoed door infiltratieplassen 7, 8, 12.1, 12.2 en 12.3. Opgemerkt wordt dat niet al het water van deze plassen naar winning 6.1 en 6.3 gaat, maar dat dit infiltratiewater ook naar naastgelegen deelgebieden stroomt. In de huidige situatie voldoet winning 6.1 niet meer aan de vereiste verblijftijd, waardoor deze winning naar de mening van Dunea niet volledig meer geschikt is om de komende decennia betrouwbaar water mee te kunnen winnen. Om deze reden beoogt Dunea de volgende aanpassingen aan de winning door te voeren:

- Wijziging van de putconfiguratie van de gehele winning 6.1. Deze wijziging heeft betrekking op zowel deelgebied 7 als deelgebied 10. De capaciteit en de algehele staat van een deel van de winputten is sterk teruggelopen. Het is daarom nodig de winputten en het bijbehorende leidingwerk te vervangen. De huidige putten worden volledig verwijderd en opgevuld met duinzand. Tussen de oude putlocaties in worden, op maximaal 10 meter van de bestaande putlocaties, nieuwe putten geboord. Ten opzichte van de bestaande situatie komen veertien winputten te vervallen, om plaats te maken voor een nieuwe infiltratieplas. Omdat de nieuwe putlocaties binnen 10 meter van de oorspronkelijke locatie zijn gelegen en niet meer zal worden onttrokken uit de overgebleven winputten is voor deze aanpassing geen wijziging van de vergunning nodig;

- Opsplitsen aansturing in drie delen: winning 6.1 noord, winning 6.1 zuid en winning 6.3. Deze wijziging heeft eveneens betrekking op beide deelgebieden. In de huidige situatie is het onttrekkingsniveau van winning 6.1 en winning 6.3 enkel in zijn geheel te sturen. In de nieuwe situatie worden aparte sturingsmogelijkheden aangebracht, zodat de onttrekkingsniveaus over drie deeltrajecten apart kunnen worden aangestuurd. Winning 6.1 zuid en 6.3 liggen in deelgebied 7, winning 6.1 noord ligt in deelgebied 10. Door deze splitsing aan te brengen kunnen omgevingseffecten gericht worden beheerst en wordt beter voldaan aan de waterkwaliteitseisen voor het gewonnen water. Een wijziging van de vergunning is voor deze aanpassingen niet nodig;
- Aanpassen onttrekkingsniveaus. Het huidige onttrekkingsniveau voor de winningen bedraagt NAP +5,82 m. Dit wordt voor winning 6.3 aangepast naar een onttrekkingsniveau van NAP +5,32 m, wat betekent dat deze wijziging in deelgebied 7 wordt beoogd. De winputten van winning 6.3 zijn nog in goede staat en worden daarom niet vervangen. Om een te natte situatie in de Dichtedel te voorkomen wordt het wel noodzakelijk geacht het onttrekkingsniveau 0,5 m te verlagen. Omdat deze aanpassingen niet leiden tot een overschrijding van vergunde (en eerder gehanteerde) maximale onttrekkingsdebieten, is een wijziging van de vergunning hiervoor niet nodig;
- De aanleg en ingebruikname van de nieuwe infiltratieplas 12.4. Deze infiltratieplas is beoogd in deelgebied 7, op de locatie waar nu winputten 11 t/m 24 zijn gesitueerd. De nieuwe infiltratieplas heeft een (streef)waterpeil van NAP +9,65 m. De 14 bestaande winputten komen te vervallen, worden verwijderd en zullen niet elders worden herplaatst. Voor het in gebruik nemen en houden van de nieuwe infiltratieplas is een wijziging van de vergunning nodig;
- Oeveraanpassingen en onderhoud huidige infiltratieplassen. Om weer aan de verblijftijdseis van 28 dagen te voldoen, worden oeveraanpassingen gedaan bij de infiltratieplassen 7, 8 en 12.1. Deze aanpassingen vinden plaats in beide deelgebieden. Door gedeeltelijke plasdemping doet het geïnfilterde water langer over de bodempassage voordat het wordt onttrokken. Daarnaast wordt onderhoud aan de plassen uitgevoerd in de vorm van het ontdoen van de bodem van de plassen van organisch verrijkt zand en worden natuurvriendelijke oevers geplaatst. Voor de genoemde oeveraanpassingen aan de infiltratieplassen en het onderhoud is geen wijziging van de vergunning nodig, omdat het hier gaat over het herstellen van de eerder vergunde situatie.

De waterhoeveelheid die door winning 6.1 en 6.3 wordt onttrokken varieerde sinds 2000 tot en met 2023 tussen 2,1 en 2,81 miljoen m³ grondwater per jaar. De gemiddelde jaarhoeveelheid bedroeg de afgelopen tien jaar circa 2,32 miljoen m³ grondwater per jaar. Door bovenstaande beoogde aanpassingen zal het maximale jaardebiet toenemen tot circa 2,5 miljoen m³ grondwater per jaar. Winning 6.1 en 6.3 is zoals aangegeven een bestaande winning die ook al is opgenomen in de vigerende vergunning uit 2010 (alsmede eerder verleende vergunningen, die met het besluit uit 2010 zijn komen te vervallen). In de vigerende vergunning is geen maximaal debiet opgenomen voor winning 6.1 en 6.3. Echter, bij eerdere besluitvorming (waaronder bij de vigerende vergunning uit 2010) is het maximale debiet van de in de jaren '90 van de vorige eeuw gerealiseerde winning 6.1 en 6.3 het uitgangspunt geweest bij de afwegingen. Het maximale onttrekkingsdebiet van de winning bedroeg na aanleg 2,81 miljoen m³ grondwater per jaar. Dit kan redelijkerwijs worden beschouwd als het huidige toegestane maximale debiet. Door de beoogde wijzigingen zal de onttrekkingshoeveelheid komen op maximaal 2,5 miljoen m³ grondwater per jaar. Dit is slechts circa 0,18 miljoen m³ hoger dan in de huidige gemiddelde situatie en 0,31 miljoen m³ lager dan in de oorspronkelijke vergunde (maximale) situatie. De infiltratiecapaciteit zal worden verhoogd. De infiltratiecapaciteit direct vanuit de infiltratieplassen behorend bij winning 6.1 en 6.3 neemt naar verwachting met circa 0,17 miljoen m³ per jaar toe. De totale infiltratiecapaciteit van alle infiltratieplassen die winning 6.1 en 6.3 voeden, bedraagt hiermee circa 5,87 miljoen m³ per jaar. Opgemerkt wordt dat niet al het water van deze plassen naar winning 6.1 en 6.3 gaat, maar dat dit infiltratiewater ook naar naastgelegen deelgebieden gaat.

Om de beoogde aanpassingen aan winning 6.1 zuid en 6.3 (deelgebied 7) te mogen realiseren en in gebruik te nemen en houden, is op 4 februari 2026 een wijziging van de geldende omgevingsvergunning uit 2010 aangevraagd. Omdat de bestaande winning 6.1 zuid en 6.3 al onderdeel uitmaakt van de geldende omgevingsvergunning, is de

wijziging alleen aangevraagd voor die onderdelen waarop zal worden afgeweken van de vergunning. Deze wijziging betreft het aanleggen en in gebruik nemen van de nieuwe infiltratieplas 12.4, op locatie van de huidige winputten 11 t/m 24, in deelgebied 7. Deze winputten zullen niet worden herplaatst en definitief worden verwijderd. Ook na het grotendeels herstellen van de wincapaciteit per jaar zullen de in de vergunning opgenomen maximale onttrekkingshoeveelheden per jaar voor het wingebied Berkheide niet worden overschreden. De aangevraagde wijziging van de vergunning heeft dus geen betrekking op de maximale totale hoeveelheden zoals deze voor het gehele gebied in de vigerende vergunning zijn opgenomen. De aanvraag betreft overigens ook het omzetten van de voorschriften naar doelvoorschriften.

Eveneens op 4 februari 2026 is apart een wijziging van de omgevingsvergunning aangevraagd voor winning 6.1 noord (deelgebied 10) om de voorschriften om te zetten naar doelvoorschriften.

Bouwputbemalingen

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het project 'Winning 6.1 en 6.3' zullen ook een aantal bemalingen worden uitgevoerd om de bouwputten droog te houden. Deze grondwateronttrekkingen zijn tijdelijk en zullen zijn beëindigd ruim voordat de gewijzigde winning 6.1 en 6.3 weer in gebruik wordt genomen. De tijdelijke bemalingen hoeven derhalve niet te worden meegenomen en -gewogen bij een uit te voeren project-mer-beoordeling. Voor de bemalingen is wel een tijdelijke vergunning in het kader van de Omgevingswet benodigd, welke door Dunea separaat zal worden aangevraagd. Mogelijk dient ook hiervoor een (separate) project-mer-beoordeling te worden uitgevoerd. Het Hoogheemraadschap van Rijnland is voor deze vergunning (en eventuele project-mer-beoordeling) het bevoegd gezag.

Mededeling artikel 16.45 van de Omgevingswet

In artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de Ow juncto artikel 11.6, tweede lid van het Omgevingsbesluit (hierna: Ob), zijn in bijlage V, kolom 3 in samenhang met kolom 1 van het Ob, de projecten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij zodanig aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben dat een milieueffectrapport moet worden opgesteld. De aangevraagde wijziging van de drinkwaterwinning is aangewezen in categorie K 'waterbeheer' onder K1 van bijlage V van het Ob, zodat wij moeten beoordelen of er een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Voor het project geldt dus dat een project-mer-beoordeling benodigd is.

Op 4 februari 2026 hebben wij van Dunea genoemde mededeling als bedoeld in artikel 16.45, eerste lid .11 van de Omgevingswet ontvangen.

Bij de mededeling zijn de volgende stukken gevoegd:

- Memo 'Toelichting t.b.v. m.e.r.-beoordeling Programma Berkheide – Project Winning 6.1-6.3', Dunea, documentnummer PK09_WM61_M01, Versie 2, Definitief, 3 februari 2026;
- Bijlage 1: rapport 'Optimalisatie winning 6.1 en 6.3, Geohydrologische berekeningen t.b.v. vergunning (v3)', Royal HaskoningDHV, referentie BI3935-WM-RP-240426-1310, Definitief/3.0, 26 april 2024;
- Bijlage 2: rapport 'Passende beoordeling project 'Winning 6.1 en 6.3' Programma Berkheide, Toetsing in het kader van de Omgevingswet, onderdeel gebiedenbescherming', Waardenburg Ecology, rapportnummer 23-434, projectnummer 22-0620, 30 april 2024;
- Bijlage 3: rapport 'Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen, Winning 6.1', Antea Group Archeologie 2024/61, projectnummer 490615, definitief revisie 00, 26 april 2024;
- Bijlage 4: notitie/memo 'Aanvullende onderbouwing effecten kwel/wegzijging en verzilting ontwerp winning 6.1 en 6.3', Royal HaskoningDHV, kenmerk BI3935-WM-NT-240529-1136, 29 mei 2024;
- Bijlage E: kaart 'Herziening van de winvergunning van Dunea, Deelgebied 7 (Bendel - Dichtedel), Belangen en invloedsgebied van de drinkwaterproductie.', Dunea, document DG7_Bijlage_E_v1, definitief, 16 december 2025.

De mededeling voldoet aan het gestelde in artikel 11.10 van het Omgevingsbesluit. Bij de beoordeling van de mededeling nemen wij zowel de beoogde fysieke wijzigingen aan de winning als de beoogde ambtshalve wijziging van de voorschriften mee.

Procedure

Artikel 11.11, eerste lid, van het Omgevingsbesluit geeft aan dat bevoegd gezag binnen zes weken na ontvangst van de mededeling een beslissing neemt. Omdat wij meer tijd nodig hadden om tot een beslissing te komen is dit besluit in samenspraak met de aanvrager later toegezonden.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.-(beoordelings)plicht

Op grond van artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de Ow in samenhang gelezen met artikel 11.6, tweede lid van het Omgevingsbesluit (hierna: Ob), zijn in bijlage V, kolom 3 in samenhang met kolom 1 van het Ob, de projecten aangewezen ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij zodanig aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben dat een milieueffectrapport moet worden opgesteld. De aangevraagde wijziging van de drinkwaterwinning is aangewezen in categorie K 'waterbeheer' onder K1 van bijlage V van het Ob, zodat wij moeten beoordelen of er een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Hierbij dienen wij rekening te houden met de in bijlage III bij de Europese m.e.r.-richtlijn opgenomen criteria. Dit betekent onder meer dat wij als bevoegd gezag bij onze beslissing rekening moeten houden met de relevante criteria genoemd in bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn: Richtlijn 2011/92/ELI van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de mededeling hebben wij voor wat betreft de voorgenomen wijzigingen het volgende geconstateerd.

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project zijn in het bijzonder in overweging genomen de omvang van de projecten, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Omvang project en cumulatie andere projecten

In de huidige situatie vinden binnen het waterwingebied Berkheide al in meerdere deelgebieden grondwateronttrekkingen en oppervlaktewaterinfiltraties via infiltratieplassen plaats. In deze plassen wordt middels infiltratie van voorgezuiverd rivierwater een constant oppervlaktewaterpeil aangehouden. De infiltratie van dit water in de bodem zorgt voor de aanvoer van grondwater ten behoeve van de grondwateronttrekking in het wingebied Berkheide. In het gehele gebied mag op grond van de omgevingsvergunning van 2 februari 2010 met kenmerk PZH-2010-152186391, zoals deze laatstelijk is gewijzigd op 8 januari 2024, jaarlijks maximaal 32,1 miljoen m³ grondwater worden gewonnen ten behoeve van de drinkwaterproductie. Winning 6.1 en 6.3 is een bestaande winning, ook hier wordt al sinds vele jaren grondwater onttrokken en oppervlaktewater geïnfiltreerd via infiltratieplassen. Ook in de (directe) omgeving van winning 6.1 en 6.3 liggen meerdere onttrekkingslocaties (zowel ondiepe als diepe winningen), alsmede een aantal infiltratieplassen.

Dunea heeft met het Programma Berkheide het voornemen de productiecapaciteit van waterwingebied Berkheide te vergroten. Het doel is om het daadwerkelijk winbare debiet van het ondiepe systeem te vergroten naar 32 miljoen m³ grondwater per jaar. Dit is nagenoeg gelijk aan het maximaal vergunde debiet (32,1 miljoen m³). Eerder zijn voor de winningen 1, 3, 4, 6.2, 8, 9, 10 en 11 al optimaliseringsprojecten in gang gezet, die deels ook al zijn uitgevoerd. Verder zijn een aantal optimalisatieprojecten bij andere winningen in de ontwerpfasen. Beoogd wordt de komende jaren nog meerdere projecten in uitvoering te brengen. Binnen het programma is Dunea nu voornemens het project “Winning 6.1 en 6.3” uit te voeren.

Zoals beschreven onder het kopje ‘Aanleiding’ zullen binnen het project ‘Winning 6.1 en 6.3’ een aantal wijzigingen/uitbreidingen worden doorgevoerd met betrekking tot de grondwateronttrekking en oppervlaktewaterinfiltratie. Binnen het project zijn de volgende voorgenomen activiteiten relevant voor de m.e.r.-beoordeling: het herplaatsen van 110 ondiepe verticale winputten op een andere locatie (tot 10 m van de oorspronkelijke locatie), de oeveraanpassingen aan drie infiltratieplassen (7, 8 en 12.1), de aanleg en ingebruikname van de nieuwe infiltratieplas 12.4 en het op de infiltratieplassen brengen van water dat door peilbeheersing vrijkomt bij de vier meest zuidelijke kwelplekken.

Gebruik natuurlijke hulpbronnen

Voor wat betreft het gebruik van natuurlijke hulpbronnen kan worden opgemerkt dat het grondwater dat wordt onttrokken afkomstig is van kunstmatige grondwateraanvulling in het duininfiltratiesysteem (via de infiltratieplassen). Voor de aanvulling wordt gebruik gemaakt van rivierwater, afkomstig uit de Afgedamde Maas en de Lek. Na voorzuivering op de locatie in Bergambacht wordt het gewonnen oppervlaktewater met transportleidingen naar het gebied vervoerd, waarna het water op de infiltratieplassen wordt gebracht. Ten behoeve van de uitbreiding van de capaciteit (ten opzichte van de huidige situatie) van de onttrekking zal ook de capaciteit van de aanvulling worden vergroot.

Productie van afvalstoffen

Van productie van afvalstoffen is nagenoeg geen sprake. Het onttrokken grondwater wordt vervoerd naar het pompstation, waar het verder wordt verwerkt/gezuiverd tot leverbaar drinkwater. Slechts circa eenmaal per vier jaar komt een afvalstroom vrij bij het onderhoud aan de winningen. Dit afval bestaat uit verstoppingsmateriaal van schoon gepompte drains en zal worden afgevoerd naar een hiervoor geschikte verwerker.

Verontreiniging en hinder

Zoals al eerder vermeld is winning 6.1 en 6.3 al vele jaren in gebruik. Niet alleen de drains en leidingen, maar ook alle pompen en andere installaties bevinden zich ondergronds. Er wordt alleen gebruik gemaakt van elektrisch aangedreven pompen en installaties. Er is in de huidige situatie bij het gebruik van de winningen geen sprake van (onder andere) geluid-, licht- en stikstofhinder of het veroorzaken van (bodem-)verontreinigingen. Ook na de uitvoering van het project ‘Winning 6.1 en 6.3’ zal hierin geen verandering komen. De infrastructuur bevindt zich dan nog steeds ondergronds, de installaties blijven elektrisch aangedreven. Tijdens de aanleg-/renovatiefase is wel mogelijk sprake van hinder. Er zal zwaar materieel moeten worden ingezet voor de werkzaamheden, bijvoorbeeld voor de uitvoering van graafwerkzaamheden en het transport van zand. De werkzaamheden zullen dusdanig worden uitgevoerd, dat hinder en verontreiniging voor de omgeving zoveel mogelijk worden beperkt. Zo vinden de werkzaamheden geheel plaats binnen waterwingebied, zoals bedoeld in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (hierna: ZHOV). Bij de uitvoering van werkzaamheden worden door Dunea maatregelen getroffen om verontreiniging van bodem en grondwater te voorkomen en hinder voor de omgeving zo veel mogelijk te beperken. Daarbij wordt rekening gehouden met de bijzondere functie van het gebied voor de drinkwaterwinning en wordt voldaan aan de zorgplicht op grond van artikel 1.7 van de Omgevingswet. Voor de werkzaamheden zal ook in het kader van de natuurwetgeving worden getoetst op onder andere geluid-, licht- en stikstofhinder. Waar nodig zullen passende maatregelen worden voorgeschreven, die dienen te worden nageleefd. Mogelijk optredende (tijdelijke) verontreiniging en hinder is verder meegewogen onder punt 3 (kenmerken van het potentiële effect).

Risico van ongevallen

Voor wat betreft risico van ongevallen zal voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden door de aannemer een Veiligheids- & Gezondheidsplan worden opgesteld waarin de maatregelen worden beschreven die worden genomen om veiligheidsrisico's zo veel mogelijk te beperken. In dit plan wordt onder andere voorgeschreven dat er een platenbaan wordt aangelegd waarbuiten het zwaar materieel niet mag komen. Ook wordt beschreven hoe het toezicht op het naleven van de regels uit het plan op de locatie wordt geregeld. Een mogelijk optredend risico van ongevallen voor de omgeving (natuur) is verder meegewogen onder punt 3 (kenmerken van het potentiële effect).

2. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- kustgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het Programma Berkheide wordt uitgevoerd in waterwingebied Berkheide, zoals opgenomen in de ZHOV. Het waterwingebied valt vrijwel geheel binnen het Natura 2000-gebied Meijndel-Berkheide. Winning 6.1 en 6.3 ligt geheel binnen het Natura 2000-gebied. Alle onder 'kenmerken van het project' genoemde wijzigingen/ingrepen zullen derhalve binnen Natura 2000-gebied worden uitgevoerd.

Natuur

Om de mogelijke effecten van het complete project 'Winning 6.1 en 6.3' op natuurwaarden te bepalen, is in opdracht van Dunea een passende beoordeling opgesteld. Onderdeel van deze passende beoordeling was ook het vastleggen en beschrijven van de huidig aanwezige habitattypen en -soorten. De beoordeling ten aanzien van gebiedenbescherming (Natura 2000-activiteit) en soortenbescherming (Flora- en fauna-activiteit) heeft reeds plaatsgevonden in de vergunningen- en ontheffingenprocedure. Op 26 augustus 2024 (kenmerk ODH1127034) is de omgevingsvergunning voor de Natura-2000 activiteit verleend, op 21 oktober 2024 (kenmerk ODH1101315) is de omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit verleend.

Archeologie

Ter plaatse van de winning is een archeologisch onderzoek uitgevoerd (bijlage 3 bij de mededeling). Het onderzoek heeft bestaan uit een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen. De archeologische potentie van het gebied is het grootst in het middelste deel van het gebied, buiten het voormalige kanaal. Voor winning 6.1 geldt dat de archeologische verwachting tot circa 2,5 m-mv is bijgesteld naar laag. Tot deze diepte is geadviseerd de graafwerkzaamheden vrij te geven van aanvullend archeologisch onderzoek. Alleen bij de aanleg van twee nieuwe putten tot NAP-1,0 m wordt geadviseerd de werkzaamheden onder archeologische begeleiding te laten uitvoeren, om de diepere bodemopbouw en mogelijke archeologische niveaus, te documenteren.

Bodemverontreinigingen

In het gebiedsdossier "wingebied Meijndel en Berkheide" uit de plancycus van de Kader Richtlijn Water (mei 2019, hierna: KRW) zijn de bodemverontreinigingen in de volledige wingebieden geïnventariseerd. Binnen de

5 centimeter verlagingscontouren van het project zijn geen bodemverontreinigingen bekend. Dunea dient geïnformeerd te worden op het moment dat in of nabij het waterwingebied een nieuwe bodemverontreiniging wordt geconstateerd. Er zijn na 2019 geen nieuwe meldingen ontvangen, zodat mag worden aangenomen dat de informatie uit het gebiedsdossier nog actueel is.

Bebouwing en ondergrondse infrastructuur

Binnen het cumulatieve hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevindt zich geen bebouwing. Tevens is in dit gebied geen ondergrondse infrastructuur -anders dan die van Dunea zelf- aanwezig.

Oppervlaktewater

Binnen het cumulatieve hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevinden zich -behalve de infiltratieplassen- geen oppervlaktewateren.

Verziltig

Winning 6.1 en 6.3 ligt in het freatische winsysteem van Berkheide. Onder het zandige duinpakket, waar de freatische winning is gesitueerd, ligt op ongeveer NAP-niveau de top van de Rijnklei-laag. Deze kleilaag is in geheel Berkheide aanwezig en scheidt het freatische systeem van het diepe systeem. Op basis van eerder onderzoek en modellering blijkt dat de Rijnklei-laag een hoge weerstand heeft tot wel 150.000 dagen. Het zoet/brak grensvlak (chlorideconcentratie 150 mg/l) ligt onder deze Rijnklei-laag, oplopend van een diepte van circa NAP - 60 meter in het zuiden van Berkheide tot een diepte van circa NAP -30 meter in het noorden. Winning 6.1 en 6.3 ligt in het noordwesten van Berkheide, het zoet/brak grensvlak ligt ter hoogte van deze winningen naar verwachting op een diepte van circa NAP -60 meter.

Overige grondwateronttrekkingen en gesloten bodemenergiesystemen

Binnen het cumulatieve hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevinden zich geen overige grondwateronttrekkingen (waaronder open bodemenergiesystemen). Ook zijn geen gesloten bodemenergiesystemen binnen het hydrologische invloedsgebied aanwezig.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van de projecten is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect. Benadrukt dient te worden dat de beoordeling heeft plaatsgevonden met het oog op de aangevraagde wijziging van de vigerende omgevingsvergunning voor de wateronttrekkingsactiviteit. Er is dus gekeken naar de mogelijke effecten van de beoogde wijziging van de grondwateronttrekkingen en oppervlaktewaterinfiltraties op omgevingsbelangen (zowel in de aanleg- als gebruiksfase). Eventuele effecten als gevolg van overige ontwikkelingen binnen het project (bijvoorbeeld het regenereren, vervangen van bestaande drains of het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkeling) vallen buiten het beoordelingskader. Indien sprake is van een nadelig effect op omgevingsbelangen waardoor mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn, dan worden deze maatregelen wel meegenomen bij de beoordeling. Wij benadrukken dat de (potentiële) effecten van overige ontwikkelingen binnen het project 'Winning 6.1 en 6.3' (bijvoorbeeld natuurprojecten) wel zullen worden meegewogen binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders.

Modelberekeningen

Om te kunnen beschouwen in hoeverre omgevingsbelangen nadelig kunnen worden beïnvloed door de beoogde wijzigingen van winning 6.1 en 6.3, moet eerst worden berekend in hoeverre grondwaterstanden, stijghoogten en verticale stroming (kwel en/of inzijging) kunnen veranderen. Zoals hiervoor ook al aangegeven heeft Royal HaskoningDHV hiertoe in opdracht van Dunea uitgebreide modelberekeningen uitgevoerd.

Zoals al eerder aangegeven, bestaat het programma Berkheide uit meerdere projecten. De projecten rond winning 4, 6.2, 8, 9 en 10 zijn al uitgevoerd, het project rond winning 1 en 11 is nog in ontwikkeling. De gewijzigde winningen 3 en 8 moeten nog in gebruik worden genomen. Er is nagegaan welke projecten een cumulatief effect hebben met winning 6.1 en 6.3. De winningen 4, 6.2, 8 en 10 liggen binnen de (cumulatieve) invloedssfeer van winning 6.1 en 6.3. Winning 1, 3 en 11 hebben wel betrekking op dezelfde watervoerende laag, maar de (cumulatieve) hydrologische invloedsgebieden overlappen niet met die van winning 6.1 en 6.3. De effectberekeningen en -beschouwingen hebben zich verder dus beperkt tot de winningen 4, 6.1, 6.2, 6.3, 8 en 10. Toekomstige projecten binnen het Programma Berkheide zijn ook niet meegenomen, voornamelijk omdat de precieze invulling van deze projecten nog niet bekend is. Indien in een verdere fase bij deze projecten blijkt dat ook daar de grondwaterwinning en/of oppervlaktewaterinfiltratie zal worden gewijzigd of uitgebreid, zal ook daarvoor (minimaal) een m.e.r.-beoordeling benodigd zijn voorafgaand aan een eventuele wijziging van de omgevingsvergunning. In dat geval zullen de cumulatieve effecten van alle eerder in ontwikkeling gebrachte projecten (dus inclusief winning 6.1 en 6.3) en de nieuwe projecten samen in beeld worden gebracht en worden meegewogen. Het is hierbij aan Dunea om toekomstige projecten dusdanig te ontwerpen en uit te voeren, dat de cumulatieve situatie niet leidt tot (onaanvaardbare) negatieve effecten op omgevingsbelangen (waaronder milieu/natuur).

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het project 'Winning 6.1 en 6.3' zullen mogelijk bemalingen worden uitgevoerd om bouwputten droog te houden. Deze eventuele grondwateronttrekkingen zijn tijdelijk en zullen zijn beëindigd ruim voordat de gewijzigde winning 6.1 en 6.3 weer in gebruik wordt genomen. Omdat hydrologische effecten niet tegelijkertijd zullen plaatsvinden, zal van een groter cumulatief effect op omgevingsbelangen (bemalingen en gewijzigde winning 6.1 en 6.3 gezamenlijk) geen sprake zijn. De tijdelijke bemalingen zijn derhalve hier niet meegenomen in de effectberekeningen en de beschouwingen van effecten op de omgeving. Voor eventuele bemalingen zijn wel meldingen of tijdelijke vergunningen voor een wateronttrekkingsactiviteit in het kader van de Omgevingswet benodigd, welke door Dunea separaat zullen worden aangevraagd. Het Hoogheemraadschap van Rijnland is voor deze meldingen en/of vergunningen het bevoegd gezag. Bij deze meldingen of vergunningen zal mogelijk wel worden beoordeeld in hoeverre de bemalingen een cumulatieve invloed hebben met de al eerder verleende wijzigingen in het kader van het programma Berkheide.

De geohydrologische modelberekeningen zijn uitgevoerd met versie 'Model2022 – Berkheide6' van het grondwatermodel van Dunea. De basis van dit model is in 2002 opgezet en uitvoerig gekalibreerd en is gericht op het zo getrouw mogelijk benaderen van de hydrologische effecten. In de loop der jaren is het model tijdens gebruik meermaals verder verbeterd, met name voor specifieke locaties waar op dat moment aan gerekend werd. Ten behoeve van de effectenstudie voor winning 6.1 en 6.3 is een aanvullende kalibratie uitgevoerd. Daarbij is gebruik gemaakt van aanvullende meetlocaties in de omgeving van winning 6.1 en 6.3. De aanpassingen aan winning 6.2 en winning 10 zijn nog niet meegenomen in de kalibratie, omdat die meetreeksen te kort zijn. Geconcludeerd wordt dat de afwijkingen tussen gemeten en berekende grondwaterstanden relatief gering zijn (kleiner dan 20 centimeter). De gemiddelde afwijking na kalibratie is ongeveer 7 centimeter, de gemiddelde absolute afwijking bedraagt 13 centimeter. Er is derhalve sprake van een aardig betrouwbaar model. Er zijn twee kleine uitschieters naar boven en naar beneden gevonden, van circa 34 centimeter. Omdat de omliggende peilbuizen veel kleinere afwijkingen laten zien, gaat het hier niet om structurele afwijkingen. Met het model zijn vervolgens een aantal scenario's doorgerekend, waarbij ook conservatieve aannames zijn gedaan (zie ook verdere toelichting over de scenario's verderop in deze paragraaf). Ondanks deze conservatieve benadering kan op basis van de modelberekeningen niet volledig worden gegarandeerd dat de daadwerkelijke effecten ter plaatse van (grondwatergevoelige) omgevingsbelangen (waaronder milieu/natuur) niet toch (iets) groter zullen zijn dan berekend. Dit zou kunnen worden ondervangen door modelberekeningen nog conservatiever uit te voeren. Nadeel van een worst case berekening richting een bepaald belang is, dat dit kan leiden tot een onderschatting van de effecten op een ander belang. Het is dus lastig om modelberekeningen dusdanig uit te voeren dat alle belangen

hierin worst case zijn meegewogen. Daarnaast blijft het altijd discutabel wanneer berekeningen voldoende worst case zijn uitgevoerd.

Het is van het grootste belang dat in de praktijk effecten op (grondwatergevoelige) omgevingsbelangen niet groter (of kleiner in het geval van een belang dat positief wordt beïnvloed door de beoogde wijzigingen) zullen worden dan nu verwacht, zodat belangen niet zullen worden geschaad. Dunea heeft naar aanleiding van het vorenstaande aangegeven over voldoende middelen te beschikken om te kunnen sturen op in de omgeving optredende effecten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het sturen op onttrekkingsniveaus in de winputten en oppervlaktewaterpeilen in infiltratieplassen. Op deze manier kan Dunea ervoor zorgen dat de middels de modelberekeningen berekende effecten in de praktijk niet groter en/of negatiever zullen worden dan nu verwacht. Wel is het, gelet op de omgevingsbelangen, van belang dat de daadwerkelijk optredende effecten passend worden gemonitord en dat adequaat wordt gehandeld als de effecten toch op een ongewenste manier afwijken van de verwachtingen. Hiervoor worden de doelvoorschriften (met de systematiek van meetplannen) passend geacht. Hierbij dient middels voorwaarden te worden geborgd dat tijdig en adequaat wordt gehandeld op het moment dat de effecten groter worden dan redelijkerwijs binnen de bedrijfsvoering mag worden verwacht. Vorenstaande borging is als randvoorwaarde meegewogen bij de verdere beoordeling van de modelberekeningen en effectbeschouwing. Uitgangspunt is dat de hydrologische effecten niet zullen leiden tot negatieve effecten voor het milieu (natuur), anders dan al blijkt uit de uitgevoerde modelberekeningen.

Met het grondwatermodel zijn stationaire berekeningen uitgevoerd. Dit betekent dat bij de berekeningen is uitgegaan van een situatie waarbij continu oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd en grondwater wordt onttrokken. In de praktijk zal dat door het jaar heen niet het geval zijn, er is dus sprake van een worst case benadering. Er zijn in totaal de volgende vier scenario's doorgerekend:

- Allereerst is de 'Huidige situatie 2019' doorgerekend als scenario. Uitgangspunt hierbij waren de winningen (onttrekkingsniveaus en oppervlaktewaterpeilen) zoals deze in dat jaar waren ingezet. Er was toen nog geen enkel project binnen het Programma Berkheide uitgevoerd. Het effect van de (beoogde) gewijzigde winning 6.1 en 6.3 ten opzichte van deze referentiesituatie zal dus relatief groot zijn, omdat de onttrekkingshoeveelheden toen relatief laag waren;
- Verder is ook een scenario 'Huidige situatie 2021' doorgerekend. De situatie is gelijk aan 'referentie 2019', aangevuld met de aanpassingen aan winning 6.2 en winning 10. Dit scenario is representatief voor de situatie in 2021. Na deze periode is nog gewerkt aan de winningen 4 en 8, die in de directe omgeving van winning 6.1 en 6.3 liggen. Deze berekening is gebruikt als referentie om in het hieronder genoemde scenario de afzonderlijke effecten van aanpassing van winning 6.1 en 6.3 te berekenen, dus zonder het effect van aanpassing van genoemde andere winningen in de omgeving van winning 6.1 en 6.3;
- Ten derde is ook het scenario 'Effect winning 6.1 en 6.3' doorgerekend. Bij dit scenario is ter aanvulling op het scenario 'Huidige situatie 2021' de gewijzigde winning 6.1 en 6.3 ingeschakeld. Alle beoogde wijzigingen zijn hierbij meegenomen, waaronder de nieuwe infiltratieplas, de vervanging van winputten en het nieuwe peil in winning 6.3. Door dit scenario te vergelijken met het scenario 'Huidige situatie 2021', wordt inzicht verkregen in de hydrologische effecten van (de wijzigingen van) winning 6.1 en 6.3;
- Als laatste is nog het scenario 'Cumulatief effect winning 6.1 en 6.3 met winning 4, 8 en 10' doorgerekend. Dit is een scenario waarbij alle relevante winningen zijn ingeschakeld. Dit scenario is vergeleken met de effecten van het scenario 'Huidige situatie 2019'. Dit geeft inzicht in de cumulatie van de effecten van de projecten die binnen het Programma Berkheide zijn uitgevoerd en zijn gepland. Het geeft ook duidelijkheid of negatieve effecten elkaar niet versterken en of positieve effecten elkaar niet opheffen.

Natuur

Zoals al eerder aangegeven is, om de mogelijke effecten van het complete project 'Winning 6.1 en 6.3' op natuurwaarden te bepalen, in opdracht van Dunea een passende beoordeling opgesteld. Uitgangspunt bij het opstellen van de passende beoordeling waren (onder andere) de hydrologische effecten zoals berekend middels de

hiervoor al beschreven modelberekeningen. Verder zijn in de passende beoordeling alle ingrepen/wijzigingen die verband houden met het project meegenomen.

Wij beperken ons bij de beoordeling van de mogelijk optredende effecten tot de werkzaamheden die direct of indirect verband houden met de beoogde wijzigingen van winning 6.1 en 6.3 waarvoor een wijziging van de waterwetvergunning benodigd is.

Samengevat zijn de conclusies uit de passende beoordeling als volgt:

- Voor Grijze Duinen (H2130 A en B) geldt in Meijendel & Berkheide een verbeteringsdoelstelling voor zowel oppervlak als kwaliteit. De aanleg van de nieuwe infiltratieplas en het leggen van nieuwe kabels door de verplaatsing van de winputten in winning 6.1 leidt lokaal tot aantasting en afname van het oppervlak Grijze Duinen, maar door natuurmaatregelen binnen het project zal netto sprake zijn van een toename van dit habitatype. Met de natuurmaatregelen wordt netto invulling gegeven aan uitbreiding van Grijze Duinen (kalkrijk);
- Voor Duindoornstruweel (H2160) geldt voor zowel de valleien als de duinen dat een afname mogelijk is als dit ten gunste komt van de ontwikkeling van de eerder genoemde Grijze Duinen. Project 'Winning 6.1 en 6.3' leidt tot een beperkt negatief effect op het oppervlak aan Duindoornstruwelen. Echter, de afname van Duindoornstruwelen komt ten gunste van Vochtige duinvalleien en Grijze duinen. Deze voorwaarde wordt vermeld in het Natura 2000-beheerplan en het aanwijzbesluit. Hoewel project winning 6.1 en 6.3 leidt tot een negatief effect op Duindoornstruwelen is dit binnen het kader van de instandhoudingsdoelen toegestaan;
- Negatieve effecten als gevolg van project winning 6.1 en 6.3 op de instandhoudingsdoelen van andere habitatypes zijn uitgesloten;
- Door de aanleg van plas 12.4 verdwijnt plaatselijk potentieel habitat Vochtige duinvalleien van de nauwe korfslak. De werkzaamheden kunnen lokaal een negatief effect hebben op de aanwezige populatie nauwe korfslak. Echter, bij Bendel vindt uitbreiding plaats van Vochtige duinvalleien. Als onderdeel van mitigatie worden voorafgaand aan de werkzaamheden dieren verplaatst. Met mitigatie wordt een wezenlijke afname van de populatieomvang en daarmee negatieve effecten op nauwe korfslak voorkomen;
- Project 'Winning 6.1 en 6.3' draagt met de realisatie van de nieuwe infiltratieplas bij aan de uitbreiding van geschikt leefgebied voor de kleine modderkruiper. Met mitigatie wordt een effect tijdens de werkzaamheden voorkomen. Negatieve effecten op de kleine modderkruiper zijn daarmee uitgesloten;
- Negatieve effecten als gevolg van project winning 6.1 en 6.3 op de instandhoudingsdoelen van meervleermuis, kamsalamander en kleine modderkruiper zijn uitgesloten.

Naar aanleiding van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de aangevraagde wijzigingen in het kader van de Omgevingswet voor de wateronttrekkingsactiviteit voor wat betreft natuurwaarden geen (significante) nadelige gevolgen zullen hebben, uitgaande van de in de aanvraag aangegeven activiteiten en te treffen maatregelen.

Archeologie

In het gebied van de winning is een archeologisch onderzoek uitgevoerd (rapport 'Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. boringen, Winning 6.1', Antea Group Archeologie 2024/61, projectnummer 490615, definitief revisie 00, 26 april 2024). Tot de boordiepte van 2,5 m-mv is sprake van Jonge Duinen, bestaande uit fijn zand met een matig siltige bijmenging. De Jonge Duinen tonen een grotendeels verstoord karakter. Ook zijn er geen archeologische indicatoren, waardoor tot circa 2,5 m-mv een lage archeologische potentie optreedt. Op grotere diepte is weinig informatie over de archeologische potentie bekend. Mogelijk komen tot een diepte van NAP archeologische resten voor. Doordat de aanleg van de nieuwe winputten is voorzien tot circa NAP -1,0 m wordt aangeraden deze aan te leggen onder archeologische begeleiding. Daarmee wordt de diepe bodemopbouw, inclusief mogelijke archeologische niveaus, gedocumenteerd.

De hydrologische effecten op archeologische en aardkundige waarden zijn niet groter dan ze in het verleden zijn geweest. Om deze reden worden geen risico's voor archeologie of aardkundige waarden verwacht in de gebruiksfase. Het gehele duingebied Berkheide en Meijendel is van provinciale hoge aardkundige waarde. De waarde van het projectgebied wijzigt niet ten gevolge van het voorgenomen project Winning 6.1 en 6.3, omdat het huidige gebruik vergelijkbaar is met het toekomstige en omdat het project beoogt de aardkundige waarde van het gebied te behouden.

Bodemverontreinigingen

In het gebiedsdossier "wingebied Meijendel en Berkheide" uit de plancycclus van de KRW (mei 2019) zijn de bodemverontreinigingen in de volledige wingebieden geïnventariseerd. Binnen de 5 centimeter verlagingscontouren van het project zijn geen bodemverontreinigingen bekend. Dunea dient geïnformeerd te worden op het moment dat in of nabij het waterwingebied een nieuwe bodemverontreiniging wordt geconstateerd. Er zijn na 2019 geen nieuwe meldingen ontvangen, zodat mag worden aangenomen dat de informatie uit het gebiedsdossier nog actueel is. Gezien het vorenstaande is het derhalve niet de verwachting dat de beoogde wijzigingen van winning 6.1 en 6.3 zullen leiden tot negatieve effecten op bodemverontreinigingen.

Bebouwing en ondergrondse infrastructuur

Binnen het cumulatieve hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevindt zich geen bebouwing. Tevens is in dit gebied geen ondergrondse infrastructuur -anders dan die van Dunea zelf- aanwezig. Er worden derhalve geen negatieve effecten verwacht voor bebouwing en ondergrondse infrastructuur van derden. Dunea zal er zelf zorg voor dragen dat eigen ondergrondse infrastructuur geen nadelige gevolgen zal ondervinden van (de gewijzigde) winning 6.1 en 6.3.

Oppervlaktewater

Binnen het cumulatieve hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevinden zich -behalve de infiltratieplassen- geen oppervlaktewateren. Er is dan ook geen sprake van een effect op oppervlaktewater. Omdat de infiltratieplassen actief door Dunea op peil gehouden worden, ondervinden ook deze geen negatieve effecten ten gevolge van optredende grondwaterstandsveranderingen.

Verzilting

Het zoet/brak grensvlak (chlorideconcentratie 150 mg/l) ligt onder de eerder genoemde Rijnklei-laag, oplopend van een diepte van circa NAP - 60 meter in het zuiden van Berkheide tot een diepte van circa NAP -30 meter in het noorden. Uit de uitgevoerde modelberekeningen blijkt dat de stijghoogte in de zandlaag onder de Rijnklei-laag (eerste watervoerende pakket) naar verwachting niet of nauwelijks (minder dan 5 cm) zal veranderen door toedoen van de beoogde wijzigingen. Het stromingspatroon in het diepere pakket blijft hetzelfde. Het zoet/brak grensvlak zal naar verwachting dan ook niet worden verplaatst. Deze conclusies worden ondersteund door uitgevoerde modelberekeningen.

Overige grondwateronttrekkingen en bodemenergiesystemen

Binnen het (cumulatieve) hydrologische invloedsgebied van de beoogde wijzigingen bevinden zich geen overige grondwateronttrekkingen. Tevens zijn geen open en gesloten bodemenergiesystemen binnen het hydrologische invloedsgebied aanwezig. Negatieve effecten worden op dit punt niet verwacht.

Verandering kwel/inzijging

Winning 6.1 en 6.3 ligt in het freatische winsysteem van Berkheide. Onder het zandige duinpakket, waar de freatische winning is gesitueerd, ligt op ongeveer NAP-niveau de top van de Rijnklei-laag. Deze kleilaag is in geheel Berkheide aanwezig en scheidt het freatische systeem van het diepe systeem. Op basis van eerder onderzoek en modellering blijkt dat de Rijnklei-laag een hoge weerstand heeft tot wel 150.000 dagen. De stijghoogte onder de Rijnklei is lager dan de freatische grondwaterstand voor het grootste deel van Berkheide. Er is sprake van

wegzijing over deze kleilaag. De flux over de kleilaag is in het gehele model kleiner dan 1 mm/dag en verandert ten gevolge van de wijziging aan het win- en infiltratiesysteem niet.

Naast kwel over de Rijnklei is er ook lokale kwel in het freatische systeem. Water dat in de plassen infiltreert en afstroomt richting de Noordzee vormt het diepere deel van dit systeem. Daarboven bevindt zich regenwater dat is geïnfiltreerd in de duinzones tussen de winningen/infiltratieplassen en de duinvalleien. De aanpassing aan winning 6.1 en 6.3 heeft een wisselend effect op de grondwaterstand en daarmee op de mate van stroming vanaf de infiltratieplassen naar de omgeving. Bij Dichtedel en Dorendel treedt deels een beperkte verhoging van de grondwaterstand op, en deels een beperkte verlaging. De totale hoeveelheid kwel naar deze duinvalleien is ongeveer neutraal. Bij Bendel neemt de kwel licht toe, als gevolg van een toename van de grondwaterstand die wordt veroorzaakt door de aanleg van de nieuwe infiltratieplas 12-4.

Overige omgevingsbelangen

Het hydrologische invloedsgebied zal door toedoen van de beoogde wijzigingen slechts beperkt veranderen. Er zal slechts sprake zijn van een geringe (mogelijke) grondwaterstandsverlaging in de omgeving. Er wordt dan ook niet verwacht dat eventuele overige, hierboven nog niet beschreven en nog niet in beeld zijnde, omgevingsbelangen een nadelige invloed zullen ondervinden van de beoogde wijzigingen.

Conclusie

Uit de beoordeling van de mededeling blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van de projecten, plaats van de projecten en de kenmerken van het potentiële effect, in samenhang beschouwd, zullen leiden tot significant effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat kan worden uitgesloten dat de activiteit aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit aanzienlijke milieueffecten zal hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.